

Sprawozdanie końcowe z realizacji projektów w 2016 r.
w ramach Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”
(dalej: Program)

Województwo Śląskie

1.	<p>Opinia o nasileniu problemów i zachowań ryzykownych dzieci i młodzieży wyszczególnionych w części II Programu, w świetle wyników dostępnych badań na obszarze województwa.</p> <p>Opinia została przygotowana na podstawie dostępnych badań, opracowań i analiz oraz danych pozyskanych z SIO, uwzględniając dane wykorzystywane do opinii na 2014 r. i 2015 r.</p> <p>Zespół stwierdza, że nadal istotne jest rozwijanie kompetencji wychowawczych nauczycieli, a w szczególności umiejętności rozpoznawania skali uzależnień, zagrożeń, projektowania właściwych działań, a następnie oceny ich skuteczności. Działania powinny dotyczyć: aspektów prawnych, rozpoznawania zagrożeń, znajomości procedur bezpieczeństwa w sytuacjach kryzysowych. Uczniom brakuje wiedzy z zakresu ich praw, ponoszenia odpowiedzialności za popełniane wykroczenia oraz sposobów rozwiązywania sporów i konfliktów rówieśniczych. Nasilającym problemem jest zjawisko „cyberprzemocy”, e-uzależnień oraz sięganie przez uczniów po środki o charakterze psychoaktywnym, w tym tzw. dopalacze. W opinii badanych nauczycieli do najczęściej występujących zachowań patologicznych wśród uczniów należały: agresja słowna wobec rówieśników, przemoc rówieśnicza, uzależnienia w tym palenie papierosów. Badania kontrole prowadzone przez Kuratorium Oświaty w Katowicach wskazują na potrzebę wspomagania pracy szkół w zakresie problematyki zagrożeń różnymi uzależnieniami w tym od Internetu i od środków psychoaktywnych. Ponadto należy uwzględnić działania obejmujące prowadzenie mediacji rówieśniczej w zakresie rozwiązywania problemów uczniowskich i szkolnych, prowadzenie szkoleń dla rodziców z zakresu profilaktyki uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i używek.</p> <p><i>(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)</i></p>	
2.	<p>Priorytetowe zadania w 2016 r.: II – Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży, III – Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży</p> <p style="text-align: right;">dane liczbowe</p>	
3.	Data ogłoszenia konkursu/ów:	23.06.2016r, 17.08.2016r
	Data składania ofert:	14.07.2016r, 7.09.2016r
	Data rozstrzygnięcia konkursów:	27.07.2016r, 16.09.2016r

4.	<p>Temat konkursu: Konkurs na realizację zadań w ramach Rządowego programu na lata 2014-2016 „Bezpieczna i przyjazna szkoła”</p> <p>Cele konkursu/ów: 1. Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży. 2. Zagospodarowanie czasu wolnego ze szczególnym uwzględnieniem aktywności fizycznej w szkole i placówce oraz poza nią.</p> <p>Wysokość środków finansowych na realizację zadania/ń publicznego/yh: 206 492 zł</p>											
5.	<p>Liczba projektów wybranych do realizacji ogółem: 12 w tym:</p> <table border="1"> <tr> <td>Liczba projektów wpisujących się w cel nr 1 Programu</td> <td>0</td> </tr> <tr> <td>Liczba projektów wpisujących się w cel nr 2 Programu</td> <td>11*</td> </tr> <tr> <td>Liczba projektów wpisujących się w cel nr 3 Programu</td> <td>3*</td> </tr> </table>		Liczba projektów wpisujących się w cel nr 1 Programu	0	Liczba projektów wpisujących się w cel nr 2 Programu	11*	Liczba projektów wpisujących się w cel nr 3 Programu	3*				
Liczba projektów wpisujących się w cel nr 1 Programu	0											
Liczba projektów wpisujących się w cel nr 2 Programu	11*											
Liczba projektów wpisujących się w cel nr 3 Programu	3*											
6.	<p>Finansowanie zadań publicznych:</p> <table border="1"> <tr> <td>Sumaryczna wartość projektów(kwota dotacji +kwota wkładu własnego)</td> <td>303 251,58</td> </tr> <tr> <td>Kwota dofinansowania projektów</td> <td>206 111,36</td> </tr> <tr> <td>Kwota wkładu własnego w projektach</td> <td>97 140,22</td> </tr> <tr> <td>Wykorzystana kwota dotacji ogółem</td> <td>199 819,41</td> </tr> <tr> <td>Niewykorzystana kwota dotacji (do zwrotu)</td> <td>6 672,59</td> </tr> </table>		Sumaryczna wartość projektów(kwota dotacji +kwota wkładu własnego)	303 251,58	Kwota dofinansowania projektów	206 111,36	Kwota wkładu własnego w projektach	97 140,22	Wykorzystana kwota dotacji ogółem	199 819,41	Niewykorzystana kwota dotacji (do zwrotu)	6 672,59
Sumaryczna wartość projektów(kwota dotacji +kwota wkładu własnego)	303 251,58											
Kwota dofinansowania projektów	206 111,36											
Kwota wkładu własnego w projektach	97 140,22											
Wykorzystana kwota dotacji ogółem	199 819,41											
Niewykorzystana kwota dotacji (do zwrotu)	6 672,59											
7.	<p>Zasięg projektów:</p> <table border="1"> <tr> <td>Liczba szkół i placówek do których były kierowane projekty</td> <td>51</td> </tr> <tr> <td>Liczba szkół i placówek prowadzących działania dla rodziców</td> <td>13</td> </tr> </table>		Liczba szkół i placówek do których były kierowane projekty	51	Liczba szkół i placówek prowadzących działania dla rodziców	13						
Liczba szkół i placówek do których były kierowane projekty	51											
Liczba szkół i placówek prowadzących działania dla rodziców	13											
8.	<p>Uczestnicy bezpośredni projektów:</p> <table border="1"> <tr> <td>Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>2 174</td> </tr> <tr> <td>Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>209</td> </tr> <tr> <td>Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>216</td> </tr> <tr> <td>Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>76</td> </tr> </table>		Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	2 174	Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	209	Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	216	Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	76		
Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	2 174											
Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	209											
Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	216											
Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	76											
9.	<p>Uczestnicy pośredni projektów:</p> <table border="1"> <tr> <td>Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>683</td> </tr> <tr> <td>Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>79</td> </tr> <tr> <td>Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>295</td> </tr> <tr> <td>Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem</td> <td>167</td> </tr> </table>		Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	683	Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	79	Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	295	Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	167		
Liczba uczniów uczestniczących w projektach ogółem	683											
Liczba nauczycieli uczestniczących w projektach ogółem	79											
Liczba rodziców uczestniczących w projektach ogółem	295											
Liczba przedstawicieli środowiska lokalnego uczestniczących w projektach ogółem	167											
10.	<p>Ewaluacja projektów:</p> <table border="1"> <tr> <td>Liczba projektów, w których przeprowadzono ewaluację opartą na dowodach (ankiety, kwestionariusze, wywiady fokusowe itp.)</td> <td>12</td> </tr> </table> <p>Cel szczegółowy nr 1 <i>Kreowanie zdrowego, bezpiecznego i przyjaznego środowiska szkoły i placówki.</i></p> <p>Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>		Liczba projektów, w których przeprowadzono ewaluację opartą na dowodach (ankiety, kwestionariusze, wywiady fokusowe itp.)	12								
Liczba projektów, w których przeprowadzono ewaluację opartą na dowodach (ankiety, kwestionariusze, wywiady fokusowe itp.)	12											

(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)

Cel szczegółowy nr 2

Zapobieganie problemom i zachowaniom problemowym dzieci i młodzieży.

Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?

Efekty jakościowe i ilościowe określone na podstawie ewaluacji (obserwacji, rozmów, badań ankietowych i analizy dokumentów) osiągnięte w wyniku zrealizowanych projektów, wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów. Zaliczyć możemy do nich:

- **Zwiększenie wiedzy uczniów na temat cyberprzemocy, przeciwdziałania jej oraz na temat bezpiecznego korzystania z internetu (wzrost wiedzy o około 80%)**
- **Zmniejszenie zachowań niepożądanych w zakresie korzystania z internetu (około 82%)**
- **Podniesienie poziomu kompetencji pracowników szkoły, rodziców w zakresie bezpiecznego korzystania z cyberprzestrzeni oraz reagowania na zagrożenia, które w niej występują (wzrost kompetencji o około 70%)**
- **Wzrost wśród uczniów umiejętności rozpoznawania i radzenia sobie z własnymi emocjami (wzrost umiejętności o około 50%)**
- **Podniesienie umiejętności rozwiązywania konfliktów rówieśniczych za pomocą metod mediacji i negocjacji (wzrost umiejętności o około 77%)**
- **Poszerzenie wiedzy uczniów w zakresie zagrożeń związanych z używaniem substancji psychoaktywnych oraz miejsc, w których można uzyskać pomoc w tym zakresie (wzrost wiedzy o około 93%)**
- **Wyedukowano pozytywnych liderów propagujących w swoim środowisku zdrowy styl życia wolny od używek (alkohol, narkotyki w tym dopalacze), bez przemocy interpersonalnej, braku tolerancji (141 liderów)**
- **Wzrost wiedzy nauczycieli i rodziców w zakresie rozpoznawania i reagowania na zachowania problemowe (wzrost wiedzy o około 72%)**
- **Zmniejszenie czynników ryzyka uzależnieniem i wzmocnienie działań zmniejszających ryzyko zagrożenia nałogami (około 70%)**
- **Podniesienie kompetencji uczniów w zakresie przeciwdziałania przemocy, reagowania w sytuacjach kryzysowych (wzrost kompetencji o około 65%)**
- **Wzrost wiedzy młodzieży na temat prawa obowiązującego nieletnich oraz konsekwencji łamania prawa (wzrost wiedzy o około 78%)**
- **Zwiększenie wśród uczniów poczucia akceptacji, więzi interpersonalnych oraz zaangażowania w życie szkoły (około 73%)**
- **Wzrost kompetencji nauczycieli w zakresie rozpoznawania sygnałów świadczących o kryzysie psychicznym w jakim znalazł się uczeń i sposobie udzielenia pomocy (wzrost kompetencji o około 40%)**

- **Wzrost wiedzy i kompetencji nauczycieli w zakresie przeciwdziałania przemocy, rozwiązywania konfliktów, podejmowania interwencji profilaktycznych (wzrost wiedzy o około 80%)**
- **Wzmocnienie wizerunku szkoły, jako miejsca bezpiecznego, przyjaznego i atrakcyjnego dla ucznia (około 80%)**
- **Zwiększenie świadomości społecznej odnośnie zagrożeń płynących z przemocy i agresji, zwłaszcza w stosunku do najmłodszych członków rodzin poprzez działania informacyjno-edukacyjne tj. wykłady, prelekcje, pogadanki (około 70%)**
- **Wytworzenie przyjaznego klimatu i dobrej komunikacji w grupach dzieci i młodzieży poprzez ukazywanie alternatywnych zachowań i promocji zdrowego stylu życia (około 73%)**
- **Rozszerzenie w środowisku szkolnym postaw prospołecznych reagujących na przemoc i agresję (około 57%)**
- **Wzmocnienie działania szkół w zakresie wspomaganie uczniów w rozwijaniu ich uzdolnień, pasji, pobudzania ich ciekawości i aktywności intelektualnej (około 80%)**
- **Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych i profilaktycznych na rzecz bezpieczeństwa i tworzenie przyjaznego środowiska szkoły (około 80%)**
- **Nabycie umiejętności przez uczniów podejmowania asertywnych zachowań w sytuacji presji rówieśniczej związanej z używaniem substancji psychoaktywnych (wzrost umiejętności o około 74%)**
- **Wzrost wiedzy uczniów na temat bezpiecznego poruszania się na szlakach górskich (wzrost wiedzy o około 88%)**
- **Wzrost kompetencji wśród uczniów dotyczących wspólnego planowania oraz spędzania czasu wolnego (wzrost kompetencji o około 77%)**
- **Rozwinięcie umiejętności wzajemnej pomocy oraz brania odpowiedzialności za siebie i swoich współtowarzyszy (wzrost umiejętności o około 70%)**
- **Zwiększenie wiedzy i kompetencji nauczycieli w zakresie szkolnej interwencji profilaktycznej (wzrost wiedzy i kompetencji o około 95%)**

(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)

Cel szczegółowy nr 3

Promowanie zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży.

Jakie efekty jakościowe zostały osiągnięte - poparte wynikami badania ewaluacyjnego - które wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów?

Efekty jakościowe i ilościowe określone na podstawie ewaluacji (obserwacji, rozmów, badań ankietowych i analizy dokumentów) osiągnięte w wyniku zrealizowanych projektów, wskazują na pozytywne zmiany w stosunku do sytuacji określonej we wstępnej diagnozie potrzeb i problemów. Zaliczyć możemy do nich:

- **wzrost wiedzy na temat znaczenia aktywności fizycznej w życiu**

	<p>codziennym jako ciekawego sposobu spędzania wolnego czasu (wzrost wiedzy - 100%)</p> <ul style="list-style-type: none"> wzrost aktywności fizycznej i wyrabiania nawyków racjonalnego spędzania czasu wolnego (około 80%) zwiększenie wiedzy na temat bezpiecznego poruszania się w ruchu drogowym i pieszym (wzrost wiedzy o 100%) zwiększenie zaangażowania uczniów w zajęcia wychowania fizycznego (około 80%) wzrost zainteresowania turystyką poprzez jego promowanie wśród młodzieży (organizowanie wycieczek, rajdów) zwiększenie zainteresowania uczniów aktywnymi formami spędzania wolnego czasu (około 80%) wzrost potrzeby poznawania świata, otoczenia, przyrody zwiększenie udziału uczniów w zajęciach dodatkowych – sportowych, rozwijanie ich sportowych pasji wzrost sprawności fizycznej dzięki udziałowi w zajęciach sportowych (piłka nożna, piłka siatkowa, zajęcia na basenie, jazda na rowerze) podniesienie poziomu rozładowywania napięć i stresu przez uczniów poprzez sport <p>(tekst nie dłuższy niż 1500 znaków ze spacjami)</p>
11.	Rekomendowane przez MEN zadania zawarte w Harmonogramie BiPSz w 2016 r.
11.1.	I. Działania dotyczące wdrożenia zasad prawidłowego żywienia wśród uczniów i wychowanków – projekty konkursowe dla szkół
	Czy w województwie były podejmowane tego typu działania? (prosimy wpisać odpowiedź "Tak" lub "Nie")
	Liczba projektów przyjętych do realizacji
	Liczba szkół, techników kształcących w zawodzie: technik żywienia i usług gastronomicznych biorących udział w realizacji zadania
	Liczba uczniów ze szkół, techników kształcących w zawodzie: technik żywienia i usług gastronomicznych biorących udział w realizacji zadania
	Liczba szkół podstawowych biorących udział w realizacji
	Liczba uczniów ze szkół podstawowych biorących udział w realizacji zadania
	Liczba gimnazjów biorących udział w realizacji zadania
	Liczba uczniów gimnazjów biorących udział w realizacji zadania
	Liczba uczestników pośrednich realizacji zadania (społeczność lokalna)
	Jakie są efekty jakościowe tego zadania? Jak odnoszą się do sytuacji przed działaniem? (Proszę podać procentowe wartości zaprezentowanych zmian.)
11.2.	II. Działania dotyczące rozwijania postawy aktywności i twórczego działania wśród dzieci i młodzieży uzdolnionej – projekty konkursowe dla szkół.
	Czy w województwie były podejmowane tego typu działania? (proszę wpisać odpowiedź "Tak" lub "Nie")
	Liczba projektów przyjętych do realizacji
	Liczba szkół /gimnazjów biorących udział w realizacji zadania
	Liczba uczniów gimnazjów biorących udział w realizacji zadania

	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Budowanie wartościowych relacji społecznych w szkole lub placówce, poszanowanie godności drugiego człowieka"	
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Edukacja medialna jako narzędzie projektowania właściwych zachowań społecznych i zdrowotnych"	
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Współpraca szkoły z rodzicami, jako skuteczne działania wychowawcze i profilaktyczne"	
	Liczba projektów edukacyjnych przyjętych do realizacji w ramach tematu "Wychowanie do wartości w mojej szkole i nasze umiejętności realizacji wartości w codziennym życiu"	
	Jakie są efekty jakościowe tego zadania? Jak odnoszą się do sytuacji przed działaniem? (Proszę podać procentowe wartości zaprezentowanych zmian.)	

* w dwóch projektach realizowano zarówno działania z priorytetu 2 jak i z priorytetu 3